

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 26.2.2009
KOM(2009) 85 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsrapport 2008

DA

DA

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsrapport 2008

Resumé

Ni år efter overdragelsen fungerer anvendelsen af konceptet "et land/to systemer" stadig tilfredsstillende, idet Macao har kunnet opretholde sit enestående samfund, sin levevis, retsstaten og de grundlæggende frihedsrettigheder. I 2008 vil samarbejdet med EU, som bygger på en pragmatisk indstilling fra begge sider, fortsat blive uddybet. Det vil blive yderligere styrket af EU's "Business Information Program". Det bemærkelsesværdige genopsving i Macaos økonomi siden 2002, som i høj grad kunne tilskrives liberaliseringen og det efterfølgende boom i kasinosektoren og privilegeret adgang til fastlandets markeder, er nu i fare på grund af den globale finanskrisen. Regeringen for Det Særlige Administrative Område Macao er helt klar over de udfordringer, den står over for i social, miljømæssig og administrativ henseende. Disse udfordringer danner rammerne for dagsordenen for områdets engagement med sine naboer i Pearl River-deltaet samt for dets internationale forbindelser, især samarbejdet med EU.

Indledning

Der nu gået ni år, siden Macao blev et Særligt Administrativt Område under Folkerepublikken Kina. Kommissionen gav i 1999 tilsagn om at udsende årsrapporter om udviklingen i Det Særlige Administrative Område Macao. Denne rapport dækker året 2008.

Genforeningen af Macao og Fastlandskina er baseret på konceptet "et land/to systemer" og på Macaos grundlov, som blev vedtaget af Folkerepublikken Kinas nationale folkekongres i 1993. Grundloven garanterer, at Macaos tidligere system, dets erhvervsliv, retsvæsen og beskyttelsen af fundamentale rettigheder og friheder vil forblive uændret i 50 år. Dette princip har fortsat fungeret godt i Macao.

Politisk og økonomisk udvikling

2008 var et vanskeligt år for Det særlige Administrative Område Macao trods det forhold, at området har haft en økonomisk vækst på mere end 20 % i gennemsnit i løbet af de sidste fem år efter liberaliseringen af spillelovgivningen. Det økonomiske boom i Macao, der bygger på kasinodriften, har gjort området til et af de rigeste områder i Asien. I 2007 var BNP pr. indbygger (36 357 USD) mere end det dobbelte af BNP i 2003 (17 805 USD).

Macaos økonomi voksede med 33 % i første kvartal af 2008, hvilket var baseret på store spilleindtægter, der tegnede sig for omkring to tredjedele af BNP. Imidlertid aftog væksten og faldt til hhv. 22 % og 11 % i de følgende to kvartaler. Investeringerne i bygge- og anlægsvirksomhed og maskiner faldt også, især som følge af den gradvise færdiggørelse af storstilede bygge- og anlægsprojekter. Vareeksporten viste fortsat fald på grund af den vigende tekstilhandel, som stadig tegner sig for omkring 60 % af Macaos samlede eksport.

Macao nåede op på fuld beskæftigelse som resultat af de arbejdspladser, der blev skabt af spillesektoren (arbejdsløsheden lå på 3,1 % i tredje kvartal af 2008). Men områdets stærke økonomiske vækst har lagt pres på arbejdsmarkedet, især når det drejer sig om kategorier med særlige kvalifikationer. Dette har foranlediget virksomhederne til at vende sig mod udlandet for at få løst deres personalebehov og har også ført til en tilstrømning af udenlandsk arbejdskraft. Inflationen lå fortsat meget højt, omkring 8-9 % det meste af året. Ejendomspriserne og lejemkostningerne steg hurtigere end lønningerne. Det er blevet en

udfordring at opretholde stabile priser for regeringen for Det Særlige Administrative Område Macao, som indførte tilskud og sociale programmer, herunder reformer inden for sundhed og uddannelse, for at lette byrden for lavindkomstgrupperne.

Macao kasinoindustri er gået ind i en tilpasningsfase efter en periode med hurtig ekspansion. I april 2008 bebudede Macaos guvernør, Edmund Ho, fastfrysning af spillelicenserne og af nye arealressourcer til anlæg af nye kasinoer. Antallet af spillelicenser i Macao er nu fastlåst på seks licenser, og Ho har erklæret, at denne begrænsning vil gælde i "meget lang tid". For at mindske den intense konkurrence mellem kasinoejere vedtog Macaos regering i august lovgivning, som begrænser kasinorejsearrangørers kommission; disse rejsearrangører bringer de fleste VIP-kunder til området, og disse skønnes at tegne sig for omkring 70 % af de samlede spilleindtægter.

Kina har fortsat en stor indflydelse på Macaos økonomiske udvikling, da Det Særlige Administrative Område er stærkt afhængig af turister fra Fastlandskina til at støtte sin spille- og turistindustri, som er grundpillerne i Macaos økonomi. Men Beijings bekymringer om Macaos hurtige vækst foranledigede centralregeringen til gradvis, dvs. i juni og igen i september, at stramme restriktionerne for visumudstedelse til fastlandskinesere, der ønsker at besøge Macao.

Den globale finanskriser har påvirket finansieringen af nye kasinoer og nye hotelprojekter i Macao. Nogle af Macao største entreprenører inden for kasinobranchen har midlertidigt stillet deres projekter i bero eller har udsat deres investeringsplaner på grund af vanskeligheder med finansieringen. Dette har betydet, at tusindvis af arbejdstagere har mistet deres job, hvilket har en umiddelbar indvirkning på Macaos økonomi.

Macao prøver derfor at diversificere sin økonomi fra at være en spilleindustri og i højere grad at forlade sig på aktiviteter i tilknytning til kongresser og udstillinger. For at give turismen og cateringindustrien en hjælpende hånd afskaffede Macaos regering i august forbrugsafgiften på vin og alkohol. Den fjernede også afgifterne på brændselolie for at afdæmpe inflationspresset fra stigende energipriser.

Macao og Fastlandskina undertegnede en rammeaftale med betegnelsen "arrangement vedrørende et snævrere økonomisk partnerskab (CEPA)" i 2003, som ligner arrangementet mellem Hongkong og Fastlandskina. Siden gennemførelsen i 2004 og frem til juni 2008 har 346 virksomheder i Macao inden for servicesektoren nydt godt af CEPA. Logistik- og transportsektoren har gjort størst brug af dette arrangement, efterfulgt af sektorer som kongresser og udstillinger, virksomhedsrådgivning, bygge- og anlægsvirksomhed og distribution. Men fordelene for virksomheder inden for varehandel har været begrænsede.

Macao spiller fortsat en vigtig rolle som platform for Kinas internationale forbindelser med Portugal og den portugisisktalende verden. Der kan i denne forbindelse ses en fornyet interesse for det portugisiske sprog og den arv, Portugal har efterladt sig i Macao. Kinas tættere forbindelser med Brasilien og de portugisisktalende lande i Afrika er en medvirkende faktor.

Der er også et stigende antal studerende fra Fastlandskina, der går på de højere uddannelsesinstitutioner i Macao.

I sin årlige politiske tale den 11. november gjorde guvernør Edmund Ho det klart, at hans prioritering for 2009 er at sikre Macao økonomiske stabilitet midt i den globale finanskriser. Han bebudede en plan for investeringer i offentlige infrastrukturarbejder på 10,2 mia. MOP (1 mia. EUR), der inkluderer forbedringer på kulturarvslokaliteter og af offentlige bygninger. Han tilbød også en række incitamentter til at hjælpe fastboende og små og mellemstore

virksomheder, herunder subsidier til nye boliger og husholdningsregninger, lønskattestop og kontantudbetalinger på op til 5 000 MOP (ca. 500 EUR) til fastboende.

Den 22. oktober 2008 forelagde guvernør Edmund Ho sin plan om at gennemføre nationale sikkerhedslove i overensstemmelse med artikel 23 i grundloven (Basic Act). I henhold til artikel 23 skal Macao vedtage sine egne love, "som forbyder enhver form for forræderi, løsrivelse, oprør og undergravende virksomhed rettet mod den centrale folkeregering eller tyveri af statshemmeligheder, som forbyder udenlandske politiske organisationer eller grupperinger at engagere sig i politiske aktiviteter i regionen, og som forbyder politiske organisationer eller grupperinger i området at oprette forbindelser med udenlandske politiske instanser eller grupperinger." Guvernør Edmund Ho sendte forslaget til national sikkerhedslov i høring og fastsatte en høringsperiode på 40 dage frem til den 30. november 2008 med henblik på at sikre den lovgivende forsamlings godkendelse inden hans embedsperiode udløber den 19. december 2009. Forslaget til national sikkerhedslov dækker syv overtrædelser, såsom forræderi, løsrivelse, oprør og undergravende virksomhed rettet mod centralregeringen samt tyveri af statshemmeligheder. Europa-Kommissionen nærer et stærkt håb om, at de fundamentale rettigheder og friheder, der er hjemlet i grundloven, ikke vil blive begrænset som følge af forslaget til national sikkerhedslov, der nu er på vej gennem den lovgivningsmæssige procedure.

Retsvæsenet og de retshåndhavende myndigheder i Macao opviser fortsat gode resultater. Dette kom til udtryk den 30. januar 2008, da den tidligere minister for transport og offentlige arbejder Ao Man-long blev fundet skyldig i at modtage flere millioner MOP i bestikkelse og i at misbruge sine beføjelser til at hjælpe entreprenører med at få tildelt byggekontrakter. Han blev idømt 27 års fængsel. Guvernøren sagde, at dommen var retfærdig, og at "domstolen havde dømt i overensstemmelse med lovgivningen".

I 2008 var der også en række protester, om end i mindre omfang end majdagsprotesten i 2007, som udviklede sig voldeligt, efter at demonstranter havde sammenstød med politiet. Protesterne i 2008 var fredelige, og der blev stillet krav til regeringen om, at den forbedrer befolkningens levevilkår og giver de lokale fastboende prioritet ved jobansættelser, efter at der havde været en tilstrømning af tilflyttere uden oprindelse i Macao.

Samarbejdet mellem EU og Macao

Macao er fortsat en betydningsfuld partner for EU. Det har en vigtig europæisk kulturarv og går ind for de samme værdier på områder som økonomi, miljø, uddannelse og kultur. Rammerne for udviklingen af forbindelserne mellem EU og Macao er samarbejds- og handelsaftalen, der blev undertegnet i 1992 mellem Kommissionen og Macao. Mødet i det blandede udvalg i 2008, som holdes årligt i henhold til denne rammeaftale, er blevet udsat til februar 2009.

Den bilaterale varehandel mellem EU og Macao fortsatte med at falde, idet importen af tøj fra Macao faldt som følge af udfasningen af tekstil- og beklædningsaftalen. For de første ni måneder af 2008 faldt importen fra Macao med omkring 48 % til 190 mio. EUR. EU's eksport til Macao faldt også med 10,2 % til 131 mio. EUR.

Europa-Kommissionens meddelelse "Den Europæiske Union, Hongkong og Macao: Samarbejds mulighederne 2007-2013" er fortsat den vejledende politiske ramme for EU's samarbejde med Macao. Den fastsætter en række udfordrende målsætninger, der går ud på at styrke forbindelserne mellem EU og Macao ved at uddybe og udvide samarbejdet på syv centrale områder: handel og told, finansvæsen, mellemfolkelige forbindelser, transport, miljø, sundhed og fødevarer sikkerhed.

Gennemførelsen af de aftalte politiske og regulatoriske samarbejdsforanstaltninger inden for disse syv sektorer fik et skub fremad i forbindelse med lanceringen i 2008 af "EU's erhvervsinformationsprogram" for Hongkong og Macao (EUBIP), som vil køre et program med indholdsbaseerede begivenheder frem til 2011. EUBIP vil tjene som et middel til at skabe en bedre forståelse og dele viden og bedste praksis mellem Macao og EU og omfatter en række bilaterale samarbejdsaktiviteter inden for områder såsom handel og investeringer, standarder, intellektuel ejendomsret, miljø, transport og logistik, sundhed, fødevarer og produktsikkerhed. Der blev lanceret en indkaldelse af bud i august 2008, og kontrakten blev tildelt et konsortium under ledelse af det europæiske handelskammer i Hongkong og med deltagelse fra Macaos side, navnlig Macaos institut for fremme af handel og investeringer (IPIM) og Macaos institut for europæiske studier. EUBIP blev undertegnet i Macao i december 2008, og programmet forventes at være fuldt operationelt i begyndelsen af 2009.

Miljøet er et vigtigt anliggende for Macaos regering og vil være i fokus for en af samarbejdsaktiviteterne inden for EUBIP. Myndighederne i Macao koncentrerer deres bestræbelser på at takle problemerne med hensyn til saltindholdet i vandet, at fremme energieffektivitet og at øge offentlighedens bevågenhed med hensyn til miljøbeskyttelse. Desuden forsøger Macao at styrke sin rolle som platform for udveksling af oplysninger om miljøspørgsmål mellem landene i Pearl River-området og EU. Kommissionen har bemærket, at Macaos regering har investeret betydelige ressourcer i at stå i spidsen for oprettelsen af et internationalt forum og en international udstilling vedrørende miljøspørgsmål og samarbejde for at fremme den offentlige bevågenhed om miljøbeskyttelse og samfundsudvikling i Macao. Macao International Environmental and Cooperation Forum and Exhibition (MIECF) fandt sted i april 2008 med deltagelse af Europa-Kommissionen og medlemsstaterne. Der er planlagt endnu et forum i 2009.

Samarbejdet mellem Macao og EU har kunnet notere fremskridt inden for en række sektorer. Macao har foreslået Kommissionen, at programmet for samarbejde mellem EU og Macao på retsområdet går ind i en ny fase efter den succesrige afslutning af den første fase i 2007, så man på denne måde kan styrke ekspertisen inden for offentlig administration, retsvæsenet og domstolene. Der blev etableret kontakter i januar 2008 mellem højtstående tjenestemænd fra Kommissionen og Macaos finansminister, Francis Tam, hvor formålet er at udforske samarbejdsmulighederne inden for beskatning af opsparing. Kommissionen har også bidraget til EU's og medlemsstaternes fælles deltagelse i Macaos internationale messe (MIF) i oktober med en fremtrædende EU-stand. Den har også støttet Jean Monnet-professoratet ved Macaos universitet ved at deltage i den succesrige Jean Monnet-konference, der blev afholdt i maj.

Fremtidsudsigter

2009 vil blive et vigtigt år for Det Særlige Administrative Område Macao. Området vil fejre tiårsdagen for overdragelsen af Macao til Folkerepublikken Kina.

Der er planlagt valg til den lovgivende forsamling og valg af guvernør i 2009. Dette vil være et betydeligt skridt i valgprocessen i Macao. Spørgsmålet om almindelig valgret er ikke et kontroversielt spørgsmål i Macao (som det har været i Hongkong). I modsætning til Hongkongs grundlov siges der i Macaos grundlov ikke noget om, at indførelse af almindelig valgret er det endelige mål i den forfatningsmæssige udvikling. Imidlertid hjemler den mulighed for at ændre metoden for valg af guvernør og medlemmerne af den lovgivende forsamling. I februar 2008 foreslog ministeren for administration og retsvæsen, Florinda Chan, en række ændringer i Macaos valglove. Disse ændringer fokuserer på at optimere procedurerne for vælgerregistrering og på at bekæmpe korruptionen. Almindelige valg eller en forøgelse af antallet af direkte valgte medlemmer af den lovgivende forsamling blev heller ikke nævnt i denne forbindelse. Chan udtalte, at disse ændringer vil hjælpe med at gøre

valgprocessen lettere, og understregede, at den demokratiske udvikling ikke nødvendigvis indebærer, at der skal være flere valgte medlemmer af den lovgivende forsamling. Disse ændringer er i overensstemmelse med guvernør Hos erklæringer i dennes årlige politiske tale for 2008 (som blev holdt i november 2007), hvor han understregede, at det ville være umuligt at indføre direkte valg i 2009 eller umiddelbart efter 2009. Kommissionen opfordrer Macao til at indføre foranstaltninger, der vil kunne føre til en mere repræsentativ valgproces.

Edmund Ho, den første og eneste guvernør i Macao siden overdragelsen, vil trække sig fra embedet ved udgangen af 2009. Før da vil han stå over for den krævende udfordring at bevare Macaos økonomiske stabilitet under en global finanskrisen og opretholde Macaos position som turistcenter i Asien.

Løsningen af de miljømæssige udfordringer, såsom vandproblemer, luftforurening og affaldsforvaltning, styrkelse af de administrative og retlige rammer, større mellemfolkeligt samarbejde og fremme af Macaos kulturarv er områder, hvor EU-samarbejdet med Macao kunne udvides i 2009.

Kommissionen vil også fortsætte med nøje at følge den institutionelle, økonomiske og samfundsmæssige udvikling i Macao og støtte gennemførelsen af princippet om "et land, to systemer".